

vardevšičica

Nutricula, ernehrerrinn. shpířharza, vardév-
shiza, redívna Mátí, áma, redívniza, redníza.

HIPOLIT: Dict. I, 396

varén

Vorsichtig. resmíhlen, prevíden, pámeten,
savárn, varn: preskarbliú rasvúmen. Cautus,
providus.

varén

Schlau, klug. savárn, varn, pregnán, pre-
vérshen. Cautus, astutus.

HIPOLIT: Dict. II, 165

varen

Temperans,
temperans famaē. der seiner ehre wol gewahret.
svóje zhasty dóbru varen, ali faváren.

HIPOLIT: Dict. I , 659

varen

Cætus, behutsamb, gesheid, geschwind. varni,
modix, sserblin, hitër.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Propis~~), 85

varin
i

cautus, behuetsamb. shiker, varin, snerbân,
moder.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Propis~~), 86

varen

v

Behutsam, värin, savárovan, resnišllis,
prevíden, prámeten, pegrián, móder. s.
Cautus, solers.

HIPOLIT: Dict. II, 23

(~~oprati~~
~~pran~~) varen
-i

Gewarsam. pámeten, resmífhlen, várín.
prudens, Cautus.

HIPOLIT: Dict. II, 76

varno

u

Caute, Adv. weislich, behuetsamlich, fürsichtig-
lich, listiglich. modru, varnu, savárnu, skerbnú
prevídnu, pregnánu.

varno

u

Custodite. Adv. behutsamlík. varbni', falkhrænu,
særblíva, várru.

HIPOLIT. Dict. I. (~~Prepis~~), 154

varno
u

Gewarsamlich. varnu. caute.

HIPOLIT: Dict. II, 76

varno
u

Behutsamlich. varnu, pаметно, resmei
shlivo. Caute.

HIPOLIT: Dict. II, 23

varno
u

Behutsam seyn. sam náfe mérkati, se dóbru
várovati, savárovati: se várnú saděřsháti.
se ipřum obfervare; caute agere.

varih - varuk

Canis cum Catello est Custos domus. der hund
mit dem hündlein ist ein hüter des hauses. Pàs
s'Psizhkam, ali s'zhénam, je varih tíga pohí-
fhtva.

variti

Lixó, Sieden, kochen. obárjati, káhati, pre-
bárjati, spáriti, páriti, opáriti, varíti.

váriti

Defendo, schützen, schützen. váriti, farslántati,
jagovárjati, braníti, pod svojo brambo
refíti, odtéti.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 161

variti

Sieden, Kochen. variti, páriti, kúhati,
spáriti, opáriti. licare, elicare.

HIPOLIT: Dict. II, 176

variti [= varovati]

Propugno, verfechten, beschirmen, beschützen.
brániti, váriti, řavéjtniti.

varjénje

Lötung. lótanîe, slótanîe, varjénîe, svar-
jénîe sheléjsa. ferruminatio, plumbatura.

varnica

Defenfrix, schirmerin, schüzererin. varfhiza,
várniza, odvétniza, brámbarza.

varnik

Defenfor, schirmer, Erretter. brambar,
bránfenyk, varih, odvėtnik, varnik.

varnik

Satelles, guardinrecht, Traband. varnik,
trabònt.

HIPOLIT: Dict. I / 585

várnik
várniki

Satellitium, leibguardi. várstvu, ali várszhina
tiga fhivóta, ali cejla Companya tih várnikou inu
trabóntou.

vornik
vorniki

Satelles,
Ministri et satellites alienius. vorniki tra-
bonti inu stréjhu- enéjga.

HIPOLIT: Dict. I, 585

Varro

Juxta,

Juxta Varronem doctifsimus. der gelehrteste
nach dem Varro. ta nar vuzhenéjshi sa Varrónam.

HIPOLIT: Dict. I , 330

varovan

glej varovati

várovajče

Tuitio, schirm, vnd schuz. branéjnie, fasilánanie,
várovajnie: tudi brámba, várstva.

HIPOLIT: Dict. I , 687

varovanie

Schirmung. bránenie, várovanie, sagovar-
jénie, saflánanie. Defensio.

varovanie

Bewahrung, Veste, Bollwerk. varovanie,
brámba, šárxa, brámbisrka. Munifio,
munimentum, tutamen, tutamentum.

HIPOLIT: Dict. II, 28

varovanje

Devitatio, meidung. ogibajne, varovajne,
od derškajne, bejškajne, ognivajne.

HIPOLIT: Dict. I. (~~prepis~~), 176

varovanie

Conservatio, erhaltung, schirm, schutz, obder-
flänge, bramba, varovanie, ohráňejne,
várschine, varstva, favejtnost,

varovanje
u

Declinatio, abtritt von fürnemmen. odstóp
od napréjvsetja: tudi oddèrshánie, váruvanie.

varovaje
u

Propugnatio, schiz, schirm. branéjne, váru-
vájne, bojuvájne: fagovárjeine.

varovati

Circummunio,

vinculis, custodijs circummunire aliquem. einen
binden und verwahren. éniga možnú *svěsati inu*
várovati, ali ohraniti.

varovati

Regio,
defendere regiones suas. seine Landschaft
schützen. svéje defhéle braníti, várovati.

varovati

Patrocinar, schuzen, schirmen, ein sach vor gericht verthädigen. ohraníti, éniga várovati, brániti. pred rihto, ali pravdo eno rejzh fagovárjati.

HIPOLIT: Dict. I, 436

varovati

Farco,
parcite oves nimium procedere. Verhütet, das
die schaffe etc. varujte, de se te ovre
nejmam nefaterò.

HIPOLIT: Dict. I, 431

varovati

Pullarius, hünérhirt, hünervogt. kúrji pastír,
kokoshár, pishánzar, katéri píszheta váruje.

varovati

Permunio, wol bewahren, verschanzen. dóbru
várovati, savárovati, obvárovati, orroshýti,
fashánzati, obshánzati, is postájnamei, inu
fydóvmi obdátí: mozhnú fagradítí, ogradítí,
obfýdatí.

varovati.

Confervo,

confervare aliquem ab omni periculo. eduen vor
gefahr bewahren. inigo pred Navárnastjo
varovati, obvarovati.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Propis~~), 133

varovati

Servo, aufbehalten, erhalten. hraníti s'hraníti,
várovati, ohraníti, obderfháti.

varovati

Subcuftos, Vnterhüter, der an eines andern
statt hütet. podvárih, katéri na méjsti éniga
drúfiga váruje.

HIPOLIT: Dict. I, 630

varovati

Sospitalis, behüetend vor der gefahr. ravéjt-
nik, ali várih, katéri pred navárnostjo inu
shkódo bráni inu váruje.

varovati

Manceps, Zollkauffer, oder der einen Zoll, Zehend vnd dergleichen lechen von einer oberkeit erkaufft. der etwas verkauft mit Verheissung bey dem kauff zuschirmen. en shtántnar ali kupèz, katéri en zoll, ali Defsetino od Gospóske na se kúpi. katéri kaj predà is obéjtajnam éniga per kúpu shkóde varovati.

varovati

Tutor, schirmen, schützen. varovati, brá-
niti,

varovati

Guto, schützen. brániti, varovati.

HIPOLIT: Dict. I, 690

varovati

Praecautus, praecauto opus est. man hat wol
zu hüten. je dóbru potréjba várovati.

varovati

Custodio, behalten, verhüten bewahren.
obdèrsháti, obrániti, varováti, ohrániti,
obváruvati.

varovati

Bewahren, behüten. varovati, braniti,
ohraniti. S. Custodis, Confero, tueor,
munio.

HIPOLIT: Dict. II, 28

varovati

Beschirmen. braníti, saflániati, shírmati,
várovati. S. defendo, tueor, protego, pro-
pugno.

varovati

Behüten, bewahren. obaróvati, várovati,
braníti. S. Custodio, defendo, protego,
tueor. behüt euch gott. bug vas obári.
Deus vos Custodiat, fervet: valete.

HIPOLIT: Dict. II, 23

varovati

Behalten. obdersháti, ohraníti, várovati.
S. Retineo, servo, custodio.

varovati

einem bey seiner freyheit schützen.éniga per
svóji frájati braníti, varovati. tueri alicujus
libertatem.

HIPOLIT; Dict. II, ⁶⁴

varovati

Hüten, bewahren. varováti, váhtati, strásho
délati, dersháti, stráshiti, braníti. Custo-
dire, tueri, defendere, protegere.

varovati

Schirmen. brániti, sagovárjati, saflániati,
várovati, varděti. Defendere, tueri.

HIPOLIT: Dict. II, 164

varovati

Handhaben, beschützen. varovati, shraniti;
braniti: Conservare, tueri.

HIPOLIT: Dict. II, 85

varovati

Hünerhirt. kokoshár, katéri píshanze váruje:
píszhetar. pullarius.

HIPOLIT: Dict. II,

97

varovati

das seine behalten. tu svéje dèrsháti, hra-
níti, varováti.

Op.: Latinskega besedila ni.

HIPOLIT: Dict. II, 175

varovati

Tego, decken, Verbergen. schützen. krýti, pokrýti, řakrýti, řagarníti, řakrývati, skrývati, odéjti. braníti, várovati.

HIPOLIT: Dict. I , 658

varovati

Tego,

salutem alicujus, sua benevolentia, praesidio
et **e**ustodia tegere. eines leben durch wolge-
wogenheit, macht vnd Verwahrung schützen.

enájga fhivlájne skus dobrovólnoŝt, muzh inu
várŝtvu ohraníti, várovati inu braníti.

HIPOLIT: Dict. I , 658

varovati

Hesperides, Atlantis töchtern, welche der
guldenen Äpfeln hüten müssen. Atlantis hzhére,
katére mórejo ta slata jábolka várovati.

HIPOLIT, Dict. 10

Nomenclatura regionum,
populorum etc.

varovati.

Einem widerpart halten. énimu súpèrpart dershá-
ti, superstáti, se énimu superstáviti, spruti
postáviti: sprutistojézh part braníti, safláni-
ati, várovati. Resistere alicui: opponere se ali-
cui: adversam partem tueri.

varovati

Verwahren. ishrániti, ohrániti, várovati,
obdèrsháti. Conservare, Custodire

varovati

Daruor seyn. dóber sa tu býti, braníti,
várovati. prohibere, impedire.

varovati

Verhüten, abwenden, wehren. obrániti, sabrániti, odvèr-
níti, odvrážhati, várovari, savárovari, odgáníati.
prohibere, Avertere, ant^evertere, Cavere, praecavere,
propul fare.

varovati

Shūken, Shūmen. brāniti; varovati.
tuori.

HIPOLIT: Dict. II, 176

varovati

Tutor,

arboribus et Calore tutari: die Baum vor der hitz
schirmen. In dréjce od vrochine varovati,
faktorati.

HIPOLIT: Dict. I, 690

varovati

Tueor, ansehen, schützen, schirmen, erhalten.
poglédati, glédati, brániti, faslájníati,
várovati, vardévati, ohrániti, obderfháti.

HIPOLIT: Dict. I , 687

varovati

Conſervo, behalten. obdershāti ohraníti.
bewahren, behüeten. várovati, obváruvati,
savárovati.

várovati

Confervo,
confervare rem suam. das seinige bewahren
vnd sparen. tu svoje várovati inu šhparáti.

varovati

Cautor, der betrug verhüettet, versicherer, bürg.
katéri shkodo váruje: savarnik pred golufyo, sashí-
hraviz, porok.

varovati

A vel ab. denotat
 c. Contra. à frigore defendit. es schirmt
 wider die Kälte. onú super mures
varuje.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis) f

varovati

u

Propugno,

pro alicuius salute propugnare. eines wolfsahrt ver-
thätigen. enéjga dóbru stájne braníti, váruvati.
dicitur etiam shúzati, shírmati, favéjtniti.

varovati

-u

Noceo,

ipfi nihil nocitum iri sponndit. er hat ver-
heissen ihm vor schaden zu seyn. on je oblúbil
niému fa shkódo státi, ali niéga shkóde váruvati.

HIPOLIT: Dict. I, 390

váruvati

u

Scutum,

scuto protegere. mit dem schild schützen. is
szhýtom braníti, váruvati.

varovati
u

Stipo,

stipare aliquem armis. einen mit waaffen vmge-
ben vnd beschützen. éniga is orófhjam obdátí,
váruvati, inu branítí.

varovati

u

Sespito,

schadlos halten, vor gefahr behüeten. pres shkóde
derfháti, pred shkódo váruvati inu odtéti, pred
navárnostjo ohraníti, obárovati, shérmati.

varovati

u

Defenfo, et Defenfito, oft vnd dikh schirmen.
pogóftim brániti, sagovárjati, safláníati,
fhúzati, fhírmati, váruvati.

varovati
u

Defendo, schützen, schirmen. brániti,
saflániati, sagovárjati, váruvati, fhúzati,
fhírmati.

varovati
u

Custodio,

Custodire aliquem ab injuria. vor Stmbild be-
wahren. pred perskmejtjo varovati.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepisi), 164

varovati
u

Caveo,
cavere scabiem pecori. verhüetten, das das Vieh
nicht schäbig werde. to shivíno od grint váruvati.

varovati

u

Caveo,

cavere alicui. einem vor schaden seyn. éniga
pred fhkodo váruvati, ali sa fhkodo dobèr biti.

varovati
u

Caveo, verhueten, sorg-tragen. varovati, sa-
varovati; merkati, sberb imejti. se sder-
skati.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 88

varovati.

u

Cautio est. es ist woll zuverhuetten. je potrej-
ba varuvat, savaruvat, sashíhrat.

varovati (se)

Subterfugio, heimlich entfliehen, entgehen,
meiden. skrívshi odbejfháti, pobéjgniti,
vbejfháti, odýti, se sderfháti, várovati.

varovati (se)

Devito,

Devitare aliquem. einen fliehen. pred enim
bejšhāti se enéjga ogíbatí, várovati.

varovati (se)

Declino,

declinare ictum. aus dem streich weichen. se
[hláka ali tepéšhe ogníti, ognívati, várovati.

varovati (se)

u

Refugio,

refugere periculum. die gefahr meiden. se te
navárnosti ogíbatí, váruvati.

HIPOLIT: Dict. I, 555

varovati (se)
u

Devito, vermeiden. se ogníti, ognívati,
ogíbatí, se anati, varuváti, oddersháti.

varovati (se)

Fliegen, meiden. se ogíbatí, ognívati, se
ánati, várovati. fugere, vitare, aspernari:
declinare, devitare.

varovati (se)

sich Vor einem hüten. se pred énim saváro-
vati, váriti. Cavere aliquem.

parovati se

Vermeiden, se ánati, se ogníti, se ognívati, se váro-
vati, bejsháti. vitare, cavere, fugere.

HIPOLIT: Dict. II,

212

varovati se

Tempero,

temperare a lacrymis. se h-vax veineu hiteu.
se joranta varovati, mepsati.

HIPOLIT: Dict. I, 659

varovati se

Voraus dingen. naprėj priti, poot pretézhi,
se varovati, savárítí, savárovati, preváro-
vati. praevenire, praecavere.

HIPOLIT: Dict. II,

varovati se

Vitium,

a vitÿs abesse, abstinere. sich Vor lastern hüten.

se pred gréhi várovati.

HIPOLIT: Dict. I , 717

varovati se

Cave, Deficias ad finiftram afimina feignitie;
Sihe, das du nicht abtretttest Zur lincken, in
Eselhaffter faulheit; váruj se, de nesájdeſh na
Levízo v'oflóvi Linóbi;

varovati se

Scheuchen, meider. f. varovati, vogniti,
vognivati, f. anati, ogibati, bati,
bejshati. Cavere, vitare, ebberiere,
fugere.

HIPOLIT: Dict. II, 163

varovati se

sich Vor schaden hüten. se pred fhkódo váro-
vati. Cavere malo.

varovati se

Es ist sich wol Zuhüten. se je tréjba dóbru
várovati, inu savárovati. Cauto et praecauto
opus est.

varovati se

hlíten, sich fürsehen. se varováti, se sa-
vi'diti, savárovati, napréd píti: Cevere,
praccavere.

HIPOLIT: Dict. II, 97

varovati se

sciscitetur igitur obvius; et Caveat praedones, ut
in Via sic etiam ⁱⁿ Diverforio, ubi pernoctat. dem-
nach so forsche er bey den beegnenden; Vnd hätte
sich Vor den Strassenraubern, gleichwie auf der
Strassen Also auch in der herberg wo er übernach-
tet. takà teděj povprášaj on [-vándroviz] pèr tih
frezhajézhih; inu váruj se pred Rasbójníkami, kakùr
na ti cestì Takùr tudi v'ofhtarji kir on prenožhy,
ali zhes nuzh ostáne.

varovati se

Fürsehen, sich hüten. previditi, preskerbéjti,
se várovati. providere, Cavere.

varovati se

Behutsam seyn. sam ná se mérkati, se dóbru
várovati, savárovati: se várnu sadèrsháti.
se ipsum observare: caute agere.

varovati se

Abstineo,

juugijs abstinere. sich vor rausch hüten. se od
Prejga varovati.

varovati se

Abstineo,
je à vitijs abstinere. sich der bester enthalten.
je od grejhou varovati.

HIPOLIT: Dict. I. (~~Prepis~~), 5

varovati se

Caveo,

cavere aliquid. ein ding vermeiden. fe ene rizhy
váruvati, ali sdersháti.

varovati se

Custodio:

custodire se. sich hüten, enthalten. se varovati,
sdershati, oddershati.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepisi), 161

varovati se

Declino,
declinare malum. das Übel meiden. Je pred
rym hudim varovati.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 165

varovati se

Periculum,

periculum est ab illo. man hat sich von Ihm
zu befahren. niéga je potrejbba v'svéjsti vféti,
od niéga je potrejbnu se várovati.

varovati se

Niger,
hic niger est, hunc te creveto. hūete dīch
vov ihu, er ist ein schalk. värui se juad
nīm, on je en pregnän lifjār.

HIPOLIT: Dict. I, 389

varovati se

Parco,

parcere auribus alicuius. sich hüten etwas zu sagen, was einer nicht gern hört. se varovati naj govoriti, ali réjzhi, kar bi drugim ne dopádlu.

HIPOLIT: Dict. I, 431

varovati se

Vito,
vitare periculum. gefahr meiden. se naváx-
nosti várovati.

HIPOLIT: Dict. I 1717

varovati se

shalum,

melum cavere. vor ⁴Ubleu sich huetten.
se pred hudiem varovati.

HIPOLIT: Dict. I , 356

varovati se

Discaveo, sich hüten. se varovati, ogibati.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepis), 791

varovati se

Praecaveo,

praecavere peccata. sich vor Sünden hüten.

se pred gréjhi várovati.

varovati se

Traccareo, verhüten, vordoumen. se varovati,
savarovati, naprič priti.

HIPOLIT: Dict. I, 489

varovati se

Inaccaveo,

praecavere ab Infidijs. nich vor aufser hüten.
se pred falsédrom varovati.

HIPOLIT: Dict. I, 1889

2

varovati se

u

Quo. 2º so uil mehr, das. quo magis cavendum
est. souil mehr mus man sich hüten. tokù vezh
se je potreba váruvati.

HIPOLIT: Dict. I , 540

varovati se

u

Cavendus, das zu vermeiden ist. kogá se je
trejba váruvat, inu sdersháti.

varovati se
u

Caveo,
Cave me hoc facias, hüette dich, das du dieses nicht
thuest. varijfe, de letü nefturifh.

HIPOLIT: Dict. I. (Prepis), 88

varovati
varovan

Wolbewahrt. dobru savárovan, obárovan, várovan,
saváhtan, sastráshen. munitus, probe custoditus.

varstvo

Clientela,

esse in fide et clientela alicuius. in eines
schutz und schirm sein. pod éniga brámbo várstvám
inu favéjtszhini bíti.

varstvo
u

Conferentio, erhaltung, skirm, schuz. obdovžhájne,
bramba, várovajne, ochrájnjne, várschína,
varstvo, favéjtnost.

varstvo
u

Fides,
conferre se in fidem ac clientelam alicuius.
sich in eines schirm vnd schuz begeben. se
pod enéjga brámbo inu várstvu podáti.

HIPOLIT: Dict. I, 242

varstvo
u

Custodia, die wacht, hut, und das aufsehen. tra
váhta strážba, varstvo, strážba šikröst,
ina pomernuvájne.

HIPOLIT. Dict. I. (Prepis) 154

varstvo
u

Dico,

dicare se alicui in clientelam. sich unter eines
schutz begeben. se pod enijga brámbu,
varstvo ali favéjnost podátí.

HIPOLIT. Dict. I. (~~Prepis~~), 178

varstvo
u

Impono,

praefidium civitati imponere. en besarung,
in enu Stadt leger. varstvo v'enu mesta
vloshiti, ali varstveno n'eno shaxo,
ali taidnoto postaviti.

HIPOLIT: Dict. I, 284

varstvo

-u

Satellitium, Leibguardi. varstvo, ali
varstvihina tuga shivota, ali vojla Com.
panija tik varnikou in trabontou.

HIPOLIT: Dict. I / 585

varstvo
u

Clientela, die Velle deren, die schirmvögt haben:
schirm, schuz. ta velíka mnóhiza tih, katéri se
pod brambo drúfiga snájdejo. bramba, varstvu, fá-
vejtnost, shírmajne.

varstvo
u

Praefidium, hülff, schuz. púmozh, brámba,
várstvu.

HIPOLIT: Dict.] , 500

varstvo
u

Redeo,
in fidem alicuius redire. sich wider in eines
schuz begeben. se fúpet v'énéjga brámbo inu
várstvu podáti.

HIPOLIT: Dict. I , 551

varstvo
u

Tuitio, schirm, vnd schuz. branéjnie, fasilánanie,
várovajnie: tudi brámba, várstvu.

HIPOLIT: Dict. ! , 687

varstvo
u

Titaneu, schux, skirua. brámba, favéjtuost,
varstou, vársrhina, brámbshina.

HIPOLIT: Dict. I, 690

varstvo
u
—

Tego,
salutem alicujus, sua benevolentia, praefidio
et custodia tegere. eines leben durch wolge-
wogenheit, macht vnd Verwahrung schützen.
enějga řhivlėjne skus dobrovólnost, muzh inu
várstvu ohraníti, várovati inu braníti.

HIPOLIT: Dict. I , 658